

Populärvetenskaplig sammanfattning FRISKKO smittskydd 2017

ur anslaget 1:6 anslagspost 2

Det finns ett stort behov av att tydliggöra beredskapens, smittskyddets och djurhälsans betydelse för folkhälsan i rådgivning till mjölkföretagare. Därför har Växa Sverige 2017 arbetat inom en rad områden med att vidareutveckla verktyg för smittskyddsarbetet samt att förmedla kunskap inom smittskyddsområdet.

Sedan 2010 finns **Säker Livdjurshandel (SÄL)** som består av provtagningspaket och hälsodeklarationer med syfte att minska risken för smittspridning via handel med djur. Säljande besättningar kan abonnera på provtagning inom Säker livdjurshandel. Abonnemanget innebär att tankmjölksprov tas ut fyra gånger per år för analys av antikroppar för **salmonella** och PCR-analys för att analysera förekomst av ***Streptococcus agalactiae*** och ***Mycoplasma bovis***.

Under 2017 har vi gjort dataanpassningar i tjänsten SÄL så att de besättningar som är med i kokontrollen också får sin status avseende RS-infektion analyserad och beskriven.

Varje år drabbas ett stort antal besättningar av infektioner med **RS-virus**. Infektioner med RS-virus ger upphov till luftvägsinfektion med feber och hosta. I hårt drabbade besättningar kan RS-virusinfektionen även orsaka att djur dör i akuta lunginflammationer.

Vid tidigare tankmjölksinventering hade så mycket som 89% av landets besättningar antikroppar mot RS. Vid undersökning av förstakalvare, som är ett betydligt färskare mått på besättningen status, så kunde det visas att endast 46% av besättningarna hade antikroppar bland dessa, mer än hälften av landets mjölkbesättningar hade alltså inte haft infektionen de senaste två-tre åren.

Vetskapen om regionens smittläge tillsammans med information om infektionen leder sannolikt till ett ökat intresse för smittskydd och mottaglighet för nya rutiner hos alla aktörer i fält. En minskad förekomst av denna infektion skulle förbättra djurvälståndet, vara ekonomiskt viktigt för djurägaren och minska användningen av antibiotika.

Under 2017 har Växa Sverige genomfört ytterligare en kurs i **smittskyddssamråd** för veterinärer. Detta är ett viktigt led för att man på ett tidigt stadium ska ta hänsyn till smittskyddsfrågorna på gården. Smittskyddssamråd ingår också som ett obligatorium vid ny- eller ombyggnad för besättningar anslutna till Smittsäkrad besättning.

Friska klövar är ett absolut krav för kornas välfärd och bondens ekonomi. Incidensen klöv-och bensjukdomar har ökat något de senaste åren och man kan se att det är en stor skillnad mellan de 10% bästa och 10% sämsta besättningarna så här finns det stor potential för förbättring.

	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Klövar							
Klöv- och bensjukdomar (veterinär)							
10 % lägsta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Median	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2	0,7
10 % högsta	6,1	6,0	5,1	4,6	3,8	6,9	8,8
Klövsjukdomar (klövvårdare)							
10 % lägsta	-	-	-	-	-	-	0,0
Median	-	-	-	-	-	-	5,6
10 % högsta	-	-	-	-	-	-	18,0